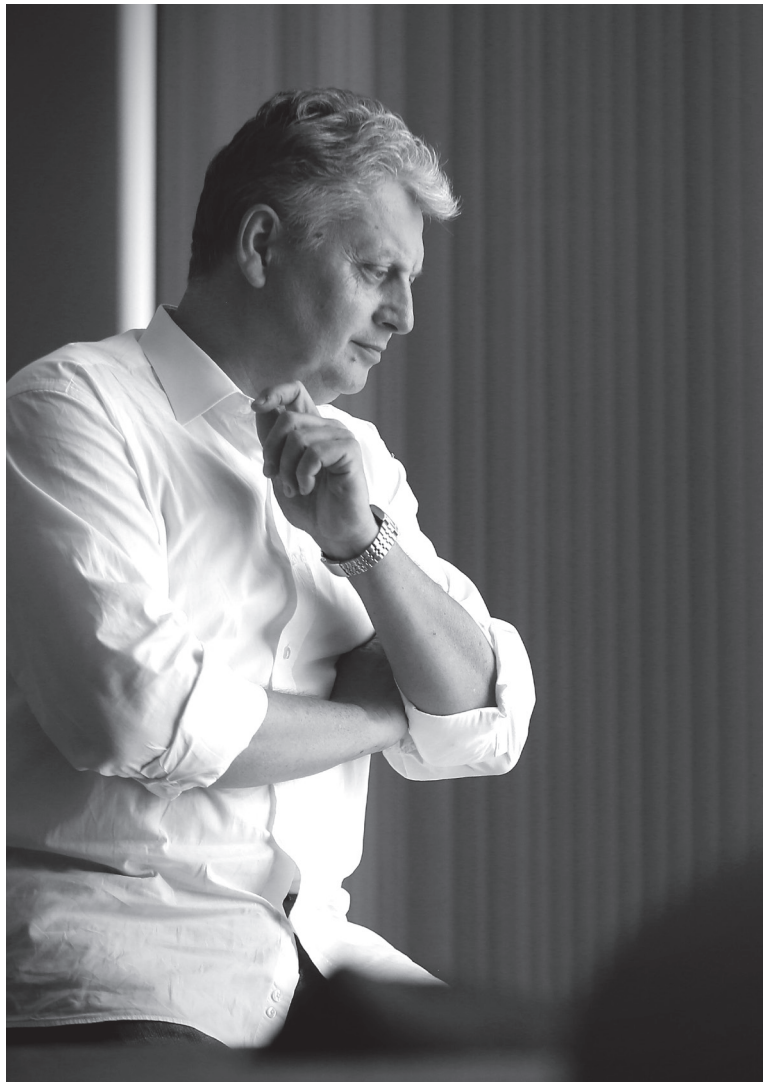
Berislav Šipuš

u povodu 60. rođendana

Zagreb
Ponedjeljak, 4. lipnja 2018., 19,30 sati
Lauba, Prilaz baruna Filipovića 23a

Hrvatsko društvo skladatelja
Cantus d.o.o.
Cantus ansambl

Mir koji mi je potreban za skladanje prije svega je onaj unutarnji, onaj mir koji donosi koncentraciju i koji me uspijeva odvojiti od ovoga svijeta barem na neko vrijeme kako bih mogao prijeći u druge sfere, u druge »zemlje« i osluškivati, prepoznavati i stavljati na papir ono što čujem.

(Iz: Marija Saraga: Glazba kao modus vivendi, *Cantus*, 170, listopad 2011.)

Raspored

Dick Tracy and the Mistery of Pretty Piet, za basklarinet, tam–tam i zvončiće (1991.)

Ratko Vojtek

Play, za glasovir i gudače (1987.)

Cantus Ansambl
Berislav Šipuš, dirigent
Borjan Oliver, glasovir

And Then... Turn to the Mountain, za flautu i gitaru (2005.)
Liberamente, recitando e cantando...
... con calma...
... con fuoco, virtuosamente...

Dani Bošnjak, flauta
Srđan Berdović, gitara

Un jardin sous la pluie avec un compositeur sans parapluie, za 13 instrumenata i multiinstrumentalista (2003.)

Cantus Ansambl
Berislav Šipuš, dirigent
Alba Nacinovich, vokal
Elvis Stanić, el. gitara

* * *

Three Short Tales from Blind Forest, za violinu i glasovir (2018.)*

Molto lento, appasionatissimo
Pesante… molto deciso…
Largo e grave… cantabile e molto tenero…

Katarina Kutnar, violina
Berislav Šipuš, glasovir

Ad Te… concertino za violončelo i gudače (2010.)

Cantus Ansambl
Berislav Šipuš, dirigent
Andrej Petrač, violončelo

Ricercare, za glasovir (2000.)

Katarina Krpan, glasovir

In der Ferne…, za instrumentalni ansambl (proširena verzija, 2018.*)

Cantus Ansambl
Berislav Šipuš, dirigent

* praizvedba

O djelima

Dick Tracy and the Mistery of Pretty Piet, za basklarinet, tam–tam i zvončiće

Kako skladba obiluje motivima koji su »opća mjesta« unutar glazbenog jazz idioma — »walking bass«, imitacija sviranja metlicama po malom bubnju, »klizeće« sekvence, pojava »blue notes«, »baladnost alla jazz« unutar 2.«stavka« u toj skladbi, improviziranje na nekoliko (predloženih) mjesta, zapis koji ostavlja VELIKU slobodu izvođaču pri izvedbi, bilo je nekako za očekivati da bi autor mogao dati toj skladbi naslov koji već i sam otkriva otkuda dolaze ideje, »inspiracija«……. Kako sam odabrao da moj »privat eye« bude Dick Tracy (iako ih u američkoj *crime story* literaturi — da ne spominjem europsku! — ima još barem dva kultna: Philipe Marlowe Raymonda Chandlera i Lew Archer Ross McDonalda), jer je on junak iz CRTANOG STRIPA, onda je poveznica u naslovu bila logična: što bolje povezuje glazbu koja očito uzima/preuzima ideju, atmosferu, pa i već gotove modele jazza, s junakom crtanog strip romana nego slikar koji je postao svjetski poznat po svojoj slici »Boogie Woggie«, geometrijskih poteza i oblika? Piet Mondrian!!

Berislav Šipuš

***

Dick Tracy je metafora. Lik inteligentnog detektiva iz američkog crtanog filma s elementima komike, groteske, samo je naslov koji želi sugerirati igru, zaigranost zvukovnom idejom, svijet u kojemu homo ludens razgrće po vlastitu smislu za igru zbog igre same, za zvuk zbog zvuka. Nekoliko je takvih skladbi u dosadašnjem opusu Berislava Šipuša. Poput Luciana Beria u Sekvencama, Šipuš izazivlje sposobnosti pojedinih glazbala i njihovih svirača. Prvu je napisao za basklarinet još 1991., sljedeća je uslijedila 1997. za dva klavira, a posljednja za flautu s naslovom *Dick Tracy and the Story of the Sad Young Man* nastala je 2005. i iste ju je godine Roberto Fabricciani praizveo u Rimu.

Erika Krpan, iz programa Cantus Ansambla, 4. veljače 2008.

Play, za glasovir i gudače

Play za glasovir i gudače nastao je godine 1987., a revidiran je godine 1989., kada ga je sam autor praizveo na Tribini muzičkog stvaralaštva Jugoslavije u Opatiji nastupivši uz Komorni orkestar Slovenske radio–televizije pod ravnanjem Marka Muniha. (Djelo je poslije često izvodila i Danijela Petrić, a osobito je bilo zapaženo u Zagrebu i u Milanu.) To je prvi veći skladateljev uspjeh. Skladba je ušla među deset najboljih od kritike izabranih festivalskih djela i bila emitirana po cijeloj bivšoj SFRJ. I ovdje se radi o specifičnome ritualu: *play* ne znači samo igru nego i igrokaz, dramu, sukob slobodna protagonista s gomilom koju obvezuju pravila. Prema skladateljevim riječima, *Play* je bitna skladba u njegovu opusu jer još i danas pokazuje smjer kojim mu valja krenuti, i što se tiče glazbenog jezika, i strukturiranja gradiva, i zapisa, i osebujne potrebe za ugradnjom izvoditeljske energije. U pitanju je svojevrsna kvadratura kruga: kako dosta toga prepustiti slučaju, a ipak sve vezati čvrstim konopcima strukture? Formula je oblika: A + B (s glasovirskom kadencom) + C + (uvjetno) D + B1 + E. Čitav prvi dio poput fatuma karakterizira pedalni ton *h*, B je razvojna etapa s presudnim dijalogom glasovira i gudača, C predstavlja dokaz da je konačno utvrđena ravnopravnost dvaju zvukovnih izvora, D je prividan *fugato* u gudačima kojemu se nepozvan priključuje glasovir, a E je nježna mahlerovska završnica, polifonijski uspon gudača koji tvore mističnu wagnerijansku završnu harmoniju, a nju oprezno ornamentira glasovir. *Play* je prva Šipuševa skladba u kojoj se javljaju tonska paučina, zvijezde, tišina i noć, prvi njezin glasovirski akord označava «onaj trenutak u kojemu prestaje sumrak i odjednom sve bude prekriveno tihom gudačkom tamom, a zatim se javlja čudotvorni signal, *blijesak* malih zvijezda«, znak mogućega novog početka.

Dubravko Detoni: iz komentara za CD *Berislav Šipuš XVIII386*, KDZ/Cantus/HDS, 2000.

And Then… Turn to the Mountain, za flautu i gitaru

Kao većina njegovih djela, tako se i *and then… turn to the mountain…* (»lirska avantura«, kako je naziva autor) bori za mjesto bez vremena. Ili točnije: ona iz takvoga trenutka izvire. Skladatelj se zato vječno pita o tankim nitima međuljudskih odnosa u svjetlu realnosti i sna, odnosno odabira i mogućnosti, očekivanja i davanja. Crte razgraničenja tih svjetova nisu malene, pa u današnjem prilično grubom okruženju Berislava Šipuša sve više čujemo kao pravoga glazbenog pjesnika, zanesenog poetu načinjenog od svjetla (jer je mraka ionako dovoljno). A svaki je pjesnik u svojoj slobodi i dijete, budno i neustrašivo pred zaprekama, raspoloženo za zagonetke, duhovite dosjetke i tvrdoglavo čuvanje tajni. Djelo koketira s majstorstvom azijskih puhačkih bravuroza, gdje je visina tona manje važna od intenziteta i govora daha. Nakon izmjene unisonih recitativa i ljutih rasprava, vraćamo se u pustinju, morsku pučinu, dubine oceana — samo horizont u daljini i ništa više. Tu, na samom kraju, autor u partituru upisuje »and then… turn to the mountain«, i to u crtovlje prije završetka — nakon šetnje pustinjom interpreti uzimaju posljednji dah i vraćaju se u stvarni svijet.

Nikša Gligo: iz komentara za CD *Canto peregrino*, Cantus d.o.o., 2014.

Un jardin sous la pluie avec un compositeur sans parapluie

Na pragu pedesetih, međutim, kao što i priliči filozofskim godinama, Šipuš nastoji definirati svoj glazbeni pojmovnik i izgraditi »novi organon« kompozicije, istodobno tragajući za njegovom ontološkom podlogom. Tu podlogu nalazi u ritmu, i to u njegovoj najrudimentarnijoj formi, u zvuku udaraljki. Na početku kompozicije *Un jardin…*(2003.) autor (kao dirigent) podiže ruku s instrumentom ispunjenim zrnjem i počinje dugotrajan šum, kojem se priključuju ostali. Vrijeme je uspostavljeno, prostor je njime određen, glazba kao bivstvovanje može otpočeti. Na podlozi ritma udaraljki ukorjenjuje se melodija puhačkih instrumenata, koji su asocijacija ljudskih glasova, i koloplet tih elemenata razvija prostor slobode, pripitomljujući se na trenutak kao zatišje između oluje, a zatim opet pokrećući praelemente, čineći sve mogućnosti otvorenima, čak i onu radikalnu egzistencijalističku da je pred čovjekom otvoren ponor apsurda.

Ivan Pranjić: Glazbena ontologija Berislava Šipuša, *Zarez*, 12. lipnja 2008.

Three Short Tales from Blind Forest, za violinu i glasovir

Three Short Tales from Blind Forest naziv je zbirke poezije meksičke umjetnice–glumice, pjevačice, spisateljice, performerice — Itzie Zeron, koja je svojedobno surađivala s Juanom Trigosom Jr., autorom opere *De Cachehito Raspado*, koja je 2001. bila izvedena na otvaranju Muzičkog biennala Zagreb. Čitajući stihove Itzie Zeron, nastajale su tijekom vremena skladbe *Tu, Mar De Mi Alma*, concertino za klavir i gudače i — daleke 2004. godine — prva nedovršena verzija skladbe pod nazivom Fantazija za violinu i klavir. Ta verzija bila je i izvedena 2004. godine na jednom od koncerata Cantus Ansambla, a solist je bio Martin Walch, dok je za klavirom bio sam autor. No te se večeri puno improviziralo, jer skladba nije bila dovršena; trebalo je punih 14 godina kako bih se prihvatio te partiture i dovršio je. Poticaj za to ovoga puta nije bila samo poezija Itzie Zeron, već i virtuoznost i izražajnost jedne mlade umjetnice, violinistice Katarine Kutnar i mogućnost da ona praizvede napokon dovršenu skladbu. Formalno gledano, vidljiva su tri su jasna dijela: Uvod u kojem se eksponiraju u niskim registrima oba instrumenta, zatim veliki solo violine, kojim i završava prvi dio....odmah slijedi drugi dio, Druga priča, s kontrastnim materijalom, koji se, međutim, u svojem razvoju dotiče materijala iz prvog dijela i u tom, sada zajedničkom virtuoznom nadmetanju violine i klavira, završit će i drugi stavak... podulja tišina spojit će nas s trećim stavkom, pravim sporim stavkom, u kojemu dominira prilično ekspresivna i pomalo romantična / nostalgična melodija violine.....

Berisav Šipuš

Ad Te, za violončelo i gudače

Concertino za violončelo i gudače (Ad Te) počeo sam pisati u ljeto 2010. godine. Moj dragi kolega i prijatelj Andrej Petrač naručio je skladbu za svečani koncert otvaranja desete jubilarne sezone Komornog gudačkog orkestra Slovenske filharmonije. Sudbina je htjela da sam skladbu pisao u razdoblju posljednjih tjedana i dana života mojega oca. Mislim da se u skladbi sve čuje i sve zrcali. Naslov je početak poznate molitve katoličke liturgije, Ad Te Levávi... (Tebi uzdižem ...). Concertino je moj poklon Andreju i Komornom gudačkom orkestru Slovenske Filharmonije, njihovom umijeću i umjetnosti. I posveta mojemu tati Velimiru.

Berislav Šipuš: iz kataloga Glazbene tribine Opatija, 2012.

Ricercare, za glasovir

Skladbu *Ricercare* za glasovir napisao je Šipuš u siječnju godine 2000. Ona je proizašla iz namjere da se određeim melodijskim pomacima ili razlomljenim harmonijskim okomicama stvori kraće djelo koje podsjeća na barokno razdoblje, ali koje ujedno zamagljuje i obeshrabruje uspomenu na njega. Već u trenutcima razmišljanja o grafizmu predstojeće skladbe autor se odlučuje za zapis koji »kombinira precizan, tradicionalno izmjeren glazbeni tijek s namjernom nepreciznošću, iščašenošću i slobodom koja se osobito otvara izvođaču kao apsolutnome sukreatoru glazbe«. Grublje rečeno, radi se o svojevrsnoj improvizaciji, koje se predložak uporno drži D–dura pa se pritom čak ne služi niti jednom alteracijom, a koja, povremeno izrazito virtuozna, traži od interpreta da se na neki način melodijsko–ritmički raspoluti te nemilosrdno i gotovo bolno počne korespondirati sa svojim drugim, otkinutim dijelom. »Tamnija« pak strana skladbina podrijetla, prema autorovim riječima, potječe iz samoga njezinoga (talijanskog) naslova koji ukazuje na radnju traženja, istraživanja, čeprkanja pa možda i vrludanja u potrazi za vlastitim identitetom, stilom, formulom i sadržajnim rješenjem koji su, uslijed neprekidnoga stvarateljeva nemira i nesigurnosti, donekle zagubljeni, skriveni, neprepoznati ili još možda nedovršeni.

Dubravko Detoni: iz komentara za CD *Berislav Šipuš XVIII386*, KDZ/Cantus/HDS, 2000.

In der Ferne..., za ansambl

Treće djelo na programu bila je praizvedba skladbe Berislava Šipuša koju je naš uglednik i utemeljitelj Cantus Ansambla naslovio *In der Ferne* (*U daljini*). Iz opaske u programskoj knjizi saznajemo da je Šipuš djelo napisao ove godine i posvetio ga Ensembleu intercontemporain, a kao narudžbu Muzičkog biennala Zagreb. Uz skladateljev komentar kako je djelo nadahnuto epizodom koju je pročitao u nekoj knjizi a govori se o »velikom Putniku koji je odlučio krenuti preko jezera...«, te uz njegov opis u partituri riječima »iz daleka ... čuje se ta glazba ... podsjeća me uvijek na dan tvojeg dolaska ... iz daljine«, slušatelju se pruža glazbeni doživljaj koji je moguće definirati kao istinsku evokaciju glazbenosti koja ne preza pred isticanjem osjećaja u različitim vidovima raspoloženja. Šipuševa je glazba u tome vrlo rječita, pjevna kada poželi, složena u instrumentalnim suzvučjima

i prepoznatljivo osmišljena kao traženje lijepoga zvuka i skladnih harmonijskih odnosa. Doista, ovim svojim novim djelom Berislav Šipuš nastavlja osobni hod suvremenom produkcijom koja izbjegava otuđenost pretjeranog intelektualiziranja nego glazbu poima kao umjetnost u kojoj se vrijeme oplemenjuje glazbenim sadržajima koji slušateljima pružaju ugodu i emocionalnu ispunjenost. Vrsnost izvedbe, preciznost i koncentracija u dinamičkim odnosima i bravuri instrumentalnog sviranja potvrdili su ozbiljnost Šipuševa nastojanja da novom partiturom glazbenicima pruži zapis u kojemu obje strane podija, oni na njemu kao izvođači i oni pred njim kao slušatelji, dožive glazbu kao emanaciju poetski osmišljene zvučne poruke.

Zdenka Weber: Vrhunski ansambl i vrhunska izvedba, www.klasika.hr, 23. travnja, 2017.

Drugi o autoru

Šipuševa stvaralačka spontanost odlikuje se vrlo određenim osjećajem unutrašnjeg vitalizma. Njegova glazba, neka vrsta esejističke proze, uistinu se bavi sobom i problemima identiteta te komunicira iz perspektive krajnje individualnog iskustva. Zato se autorski rukopis skriva iza složenosti postupaka, gustoće teksta i višeznačnih šifriranih poruka kako bi zameo tragove vlastite strasti za savršenim rješenjem. Određeni postmodernistički postupci predstavljaju pravi labirint u iznalaženju tumačenja glazbe koja sva mogu biti točna, a da istodobno ni jedno ne mora biti točno. Takva ceremonijalna igra skladatelja u koju uključuje i interpreta, osobito solista, a onda i slušatelja, sastoji se od niza izravnih uputa, ponekad samo bilješki nadopunjenih vlastitim komentarima unutar glazbenog teksta ili pak neizgovorenih tvrdnji simboliziranih kroz točkice umjesto komentara, kroz tajanstvo nazivlja i slična dopunska sredstva kojima napinje unutrašnju dimenziju skladbe. Nasuprot tome, nevinost vanjskih dimenzija neutralizira anatomiju takvih postupaka i njihovu finu mrežu spojeva tako da konačni primatelj Šipuševe »glazbe — znaka« može spokojno slušati potpuno neopterećen misterijem djela kao takvoga.

Sanja Raca

Glazbeni se stvaralački domašaj *Jezera na Zelengori* zasad zaustavio godine 1982. u tužaljci za ženski zbor i solo glas Berislava Šipuša. Gotovo se samo od sebe nametnulo pitanje o tome ima li išta zajedničkog u Šipuševu pristupu glazbenoj obradbi tekstovnog predloška u odnosu na njegove predhodnike. Zajedništvo se ponajprije ogleda u respektiranju složenosti metaforičkoga prostora iz kojega dolazi stih. Izbor ženskih glasova određuje drugačiju boju, ali i podupire karakter tužaljke te sugerira tragiku metafore. U čitavu kasnijem opusu izrazito sklon maštanju, metafori, tajnovitim vezama sa samo njemu znanim izvanglazbenim poticajima te izrazito emocionalno obojenoj razradi glazbene građe, Šipuš se i u ovom ranom radu oslanja na vlastitu emocionalnost kao na sigurno uporište na koje može računati kako bi zadani trodjelni oblik unutar tradicionalnoga notnog zapisa obojio na način koji odgovara njegovu personalitetu. To u ovom slučaju podrazumijeva široki dinamski raspon koji se nakon tihog,

suzdržanog prvog dijela temeljenog i u ovom djelu na malim intervalskim pomacima, u repetitivno konstruiranom srednjem dijelu u dva navrata kreće od piana do fortissima (Gdje su glasovi znani i neznani? Kuda su, kako su nestali...), to također podrazumijeva naglašeno isticanje žalobne poruke nastupom solo soprana u završnom dijelu skladbe koji oslobođen teksta istaknutom melodijskom linijom potpuno emocionalizira sadržaj što ga je autor izabrao kao putokaz prema prepoznavanju metafore pri transpoziciji vlastitih glazbenih ideja. A Šipušev je doživljaj definiran: posrijedi je tužaljka što eo ipso sugerira žrtvu, pa je izbor glazbene građe prilagođen tako doživljenim stihovima. Zacijelo, Šipuš bi se složio s Arnoldom Schönbergom: »... nikad nisam bio pravedniji prema pjesniku nego kada sam, vođen prvim neposrednim dodirom s početnim zvukom, odmah naslutio sve ono što je iz tog početnog zvuka nužno moralo slijediti.«

Erika Krpan: Zvuk metafore (ulomak), u *Riječ između tonova*, Cantus, 2012.

Novu hrvatsku glazbu ne treba promatrati samo kao segment u hrvatskoj glazbi koji joj je izborio sukorak sa Svijetom nego ponajprije kao zaokret protiv negativnog nasljeđa koji je nizu hrvatskih skladatelja omogućio pravo izražavanja bez ikakvih ideoloških stega. Zato je NHG ponajprije povijesna pojava koja je odigrala svoju specifičnu ulogu i koja danas više ne postoji ali postoje njezine neizbrisive posljedice. Možda se to najbolje očituje u skladatelja kao što su Ivo Josipović (1957), Berislav Šipuš (1958) i Mladen Tarbuk (1962) kod kojih su različitosti u poimanju glazbe toliko očite da ih se ne da svesti ni na koji zajednički nazivnik, čak ni po generacijskoj pripadnosti. Ono što je u njihovim opusima najvažnije jest osjećaj da potpuno skladaju iz osjećaja slobode i bez ikakve eksplicitne obvezatnosti prema nekom specifičnom nasljeđu. A to je moguće objasniti jedino kao posljedicu uloge što ju je Nova hrvatska glazba odigrala u hrvatskoj glazbi nakon 2. svjetskog rata.

Nikša Gligo

Maštanje kao jedna od prepoznatljivih skladateljskih predradnji Berislava Šipuša, maštanje u koje skladatelj uranja u potpunosti, dok prostori i sadržaji mašte prelaze granice kakva pretpostavljenog unutrašnjeg jezika, često izlazi pred slušaoca u obliku metafore koja se može ali i ne mora

odraziti na slušni doživljaj djela. Nerijetko u izricanju tih maštovitih metafora enigmatičan, skladatelj prepušta slušaocu da taj maštoviti svijet na kraju uz pomoć njegove glazbe domisli sam oblikujući ga prema vlastitoj mjeri doživljaja glazbe. I u tome zna biti poanta zadatka za slušanje. A uvijek je blizu i ideja o kakvu stihu, ili zamahu kistom koji će imaginarnom bojom potaknuti maštu i dopuniti komunikaciju između autora i slušatelja. Motri li skladatelj umjetnost u totalitetu, a glazbeno djelo bira kao vlastiti intimni iskaz jer je glazba njegov svijet?

Erika Krpan

Glazbena kritika Šipuša drži postmodernistom, što je izuzmu li se najnovije partiture, prilično točno određenje. Njegov prosede, međutim, ne temelji se, u pravilu, na parafrazi ili citatu klasičnih autoriteta (premda ne bježi od toga), niti nacionalnih glazbenih idioma. On je usmjeren na protuslovlje harmoničnog i disharmoničnog, tražeći među njima točku dodira u kojoj egzistira naša civilizacija na razmeđu tisućljeća. Od klasičnih, preko jazz, do rock motiva, koji se nenametljivo upliću u igri s tradicijom, osluškujemo dijalog, ne s pojedinim autorima, nego s epohama.

Ivan Pranjić

Skladbu **...** *e sarai sola sul lago* .. za simfonijski orkestar Berislav Šipuš je napisao 2002.godine. Djelo je ujesen iste godine praizvela u Ljubljani Slovenska filharmonija pod vodstvom dirigenta Marka Letonje u jednom od svojih pretplatničkih ciklusa, ponovivši ga dan nakon praizvedbe i u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskoga u Zagrebu.

Stanovita trodijelnost unutar koje je u formalnom smislu djelo artikulirano jedan je od elemenata njegove čitkosti i jasnoće što pomaže da emocionalizirani zvučni protok — osobito je to uočljivo u srednjem dijelu skladbe — bude izgrađen u logičnoj gradaciji unutar koje se zbiva niz suptilnih interakcija a one, ponekad kao kontrapunkt, a ponekad kao kontrast koji također može biti u kontrapunktskoj funkciji, poput stupovlja podupiru osnovno kretanje skladbe.

Pritom se Šipuš ne boji ljepote motiva, situacije, odlomka, cjeline. Upravo suprotno, tražeći ljepotu on nailazi na naizgled neočekivane zvukovne zaplete iz kojih će naposljetku nastati konačni lik skladbe. Taj je konačni

lik u slučaju skladbe *... e sarai sola sul lago...* formalno pregledan i čvrst, a sadržajno bogat, zanimljiv i dinamičan te se bez ostatka može ustvrditi kako ga je moguće ubrojiti u sam vrh simfonijskih ostvarenja hrvatske glazbene tvorbe posljednjeg desetljeća.

(Iz obrazloženja za Nagradu *Boris Papandopulo* Hrvatskog društva skladatelja, 2002.)

Teško je dokučiti o čemu je tu zapravo riječ (jezik je zbora dijelom talijanski, a mnogo više izmišljen, dočim se sopran služi krikovima, šapatom i vokalizama), ali u glazbi što barata suvremenim stvarateljskim postupcima i dovitljivostima to zaista nije važno. Najvažnije je to da se ova himničko–meditativna glazbena poema »o strasti na brežuljcima Euganeija« sluša s osjećajem da je posrijedi velika dobit za hrvatsku glazbu.

Nedjeljko Fabrio: *Maestro i njegov šegrt*, Zagreb 1997., str. 659

Riječ skladatelja

O glazbi

Mir koji mi je potreban za skladanje prije svega je onaj unutarnji, onaj mir koji donosi koncentraciju i koji me uspijeva odvojiti od ovoga svijeta barem na neko vrijeme kako bih mogao prijeći u druge sfere, u druge »zemlje« i osluškivati, prepoznavati i stavljati na papir ono što čujem.

Marija Saraga: Glazba kao modus vivendi, *Cantus*, 170, listopad 2011.

...na mladima svijet ostaje, pa tako i budućnost naše glazbe. Trebamo biti svjesni da jedna velika generacija glazbenih umjetnika polako odlazi »u vječnost« i da je naša zadaća pripremiti nove generacije koje će nas zamijeniti, donijeti nove ideje, svježe interpretacije starih i mlađih majstora. Smatram da ih trebamo odgojiti upravo u tom smislu njihova poziva, ne radnog mjesta ili posla, već doista poziva i poslanja. Glazba kojoj posvećuju svoje živote tražit će od njih velike žrtve. Ako joj se predaju i podaju, njihovi će životi imati svoj smisao... Glazba će im pružiti trenutke kojih će se sjećati zauvijek.

Marija Saraga: Glazba kao modus vivendi, *Cantus*, 170, listopad 2011., 3

»Moja se skladba zove AMA, koncert za četiri gitare i gudače, što u prijevodu znači »Ljubi!«, kao imperativ... napisao sam je za Kvartet Leonardo 2008., na nagovor Gorana Listeša, a posvetio stanovnicima gradića Aquille u Italiji koji je pogodio težak potres upravo pred praizvedbu skladbe. Skladba govori o onoj nasušnoj potrebi o kojoj su umjetnici, kao i obični ljudi, govorili vjerojatno od postanka Svijeta i pojave razuma u čovjeka — voljeti i biti voljen.«

(Iz: Zdenka Weber: U središtu pozornosti akademik Anđelko Klobučar, *Cantus*, 170, 4, listopad 2011.)

O Muzičkom biennalu Zagreb

Već smo dulje vrijeme svjedoci procesa koji, u sferi glazbene kulture, podjednako one tzv. masovne kao i one tzv. elitne, dovodi u prvi plan jednu zemljopisno neodredljivu generaciju skladatelja koja zbog svojih »korijena« (čitati = studija) pripada tzv. »obrazovanoj« glazbi (termin koji je vrlo znakovit i postoji u nekim jezicima) a svojim je djelovanjem i širenjem interesa i obzora prestala biti dijelom, nazvao bih je, »uobražene« glazbe. Otvorivši vrata svojih »laboratorija« drugim i drugačijim glazbenim iskustvima i jezicima, prihvativši temelje i opća mjesta sub, masovne i alternativne kulture, uspjevši pomiriti tradiciju svojih i/ili drugih nacionalnih glazbenih idioma s neizbježnim prodorom masovnih medija i tehnologije u vlastite, do tada izolirane, kućice–slobodice, oni su stvorili i upravo stvaraju glazbu koja može komunicirati s publikom na svim zemljopisnim širinama i duljinama i pritom se upravo time ponosi.

S druge se pak strane pojavljuju pojedinci i grupe izrasli iz tzv. masovne kulture, odnosno, rečeno jezikom glazbene struke, iz rock, pop i jazz glazbe, no koji su također, zahvaljujući talentu i sposobnostima, došli do praga glazbenih prostora koji su im donedavna bili ili nedostupni ili pak zabranjeni. U ime koje to umjetničko–arijevske čistoće?

***

Iako se nameće samo po sebi, na pitanje kakva će biti glazba 21. stoljeća ne želimo odgovarati. Prvo zato jer bi to bilo prepotentno, nekorisno i istodobno sasvim sigurno naivno, a potom zato jer bi vremenu ipak trebalo dati ono što je njegovo. Uostalom, primjer 20. stoljeća mogao bi dobro poslužiti; ako iskustvo ljudskoj prirodi uopće može nešto značiti!?!

***

Riječ kao zvuk, jezik kao pjesma, kao pjev, pjevanje, govor koji to prestaje biti, ono što se govori i o čemu se govori postaje jednako važno kao i kako se to govori, kojim jezikom…

Riječi kao poticaj, inspiracija… kao pitanja…

Svakako i provokacija, gotovo zahtjev, imperativ… svima.

Čitati, pisati, slušati i učiti, govoriti i pričati, bez straha i predrasuda, svirati i pjevati, razmišljati i promišljati, uživati u znatiželji i čuđenju, otkriti mogućnost, u sebi i u drugima, da se shvati i prihvati netko drugi, drugačiji, različitiji…

Hoćemo li biti bolji?!

(iz predgovora katalogu Muzičkog biennala Zagreb 2001. — odlomci)

***

Što ćemo, dakle, čuti u ove festivalske dane? Nešto ili tek ponešto Novo, nešto Novo–Staro (prerušeno?), nešto Staro, nešto Drugo. Drugačije? Hoćemo li biti svjedoci Povlačenja ili Kretanja u Novu avanturu? Hoćemo li opet slušati pjesmu čežnje za uvijek Novim ili možda ovoga puta neki orfički zamamni spjev o tradiciji i zanatu?

Čini mi se, upravo sve to zajedno.

Iako, prihvatimo li neka promišljanja o pojmu, značajkama i odrednicama »postmodernizma«, ne bismo (ni ovoga puta?) smjeli čuti ništa Novo!!??

Ako se, naime, postmodernisti »igraju«s onim »jezikom« (glazbenim) koji je, navodno, blizak svima ili barem većini, onda ne možemo očekivati da će pronaći–izmisliti neki Novi jezik (Beatrice Ramaut–Chevassus, *Glazba i postmodernizam*, 1998.)!?! Ali, nije li i ta čežnja za Novim već odavno trebala pronaći svoj mir i ustupiti mjesto kakvoj drugoj i drugačijoj? Onoj koja je dovoljna da nas vodi prema krajnjoj Istini i napokon savršenoj Igri?

Nije li i sam Xenakis u svojem tekstu *Arts/Sciences–Alliages* (1979.) progovorio o novom liku umjetnika nastalog (?) tijekom 20. stoljeća, o tzv. »autoru–začetniku«?!

I uistinu, generacija skladatelja rođenih u razdoblju 1920. — 1930. iznjedrila je, osim glazbe (zapravo, puno glazbe i pritom puno dobre glazbe!), veliku biblioteku spisa, rasprava, analiza, eseja, teorijskih radova…. Svega onoga čega već stanovito vrijeme nema… danas smo samo ponekad slučajni čitatelji razgovora sa skladateljima ili kakvih tekstova koji dimenzijama, ali i intelektualnim dosezima više sliče knjižicama iz kakva CD–a nego ozbiljnoj studiji ili analizi nečijeg, pa čak i vlastitog rada ili djela!?!

Ostavljamo li, dakle, našim skladbama, našim djelovanjem kakav trag ili

smo i mi postali »roba« za konzumiranje pa nas se tako i koristi, ali nam se i »mjeri« uspješnost količinom novca, publike, prodanih nosača zvuka, izvedbi, prisutnosti u medijima?

(iz predgovora katalogu Muzičkog biennala Zagreb 2005. — odlomak)

***

Ta neshvatljiva i neuhvatljiva Čudesnost umjetničkog čina, ta neutaživa ljudska žeđ za Sanjanjem, ta borba za Život i Istinu koju vodimo svjesni da smo osuđeni na propast, ta Nada da će sutra biti bolje, i mi da ćemo biti bolji, taj Strah da nas sutra neće biti, ali da Sutra možda ipak preživi…

Vjerujem, duboko vjerujem da su svi oni koji su utkali u ovih 50 godina Biennala svoje znanje, svoju vjeru u ideale, svoju energiju, tvrdoglavost i upornost, svoje vrijeme (i tuđe vrijeme!), svoje Nemire i Čežnje, svoju Umjetnost i Muziku, zapravo svoje živote, vjerujem da su to činili upravo poticani Nečim što je onkraj »običnog« poimanja i prihvaćanja Svijeta i Zbilje… Nema ničeg »običnog« u ovom Svijetu, sva su živa bića i pojave oko nas jedinstveni i neobični, posebni, u tom je Bogatstvo i Ljepota, i vjerujem da su upravo to ti čudaci« tražili i željeli pokazati… Ljepotu i Istinu u Glazbi…

(iz predgovora katalogu Muzičkog biennala Zagreb 2011. — odlomak)

O dužnosti ministra kulture

Ovaj je posao među najgorim i najtežim koje sam ikada radio, a posao ministra je dvostruko teži od posla zamjenika. Siguran sam da svaki čovjek koji dođe na tu poziciju ima velike planove i želju da ih ostvari, ali onda ga počne demantirati zbilja. S tom zbiljom treba živjeti i boriti se, a najgore je to što stalno rješavate nečije probleme. To zaustavlja svaku kreativnost, svaku inventivnost, svaki timski rad i svaku mogućnost da na kraju četverogodišnjeg mandata kažete: evo, mi smo ovo napravili. Ali, možete reći da ste riješili jako puno problema, samo što to nikoga na zanima. Tih problema ima onoliko koliko ima institucija kulture u Hrvatskoj. Ipak, biti ministar, pa i zamjenik ministrice kulture, nešto je jako lijepo: obišao sam Hrvatsku, bio na mjestima i u krajevima u koje inače možda nikad ne bih otišao, upoznao sam predivne ljude, susreo vrhunske intelektualce na mjestima na kojima nisam ni znao da postoje.

Branimir Pofuk: Demokrat sam, ali određene stvari u kulturi trebalo bi centralizirati, Večernji list, 29. srpnja 2015.

Kalendar života i rada

1958. — rođen 14. svibnja u Zagrebu;

1973.–1977. — pohađa 2. gimnaziju *Braća Ribar* u Zagrebu;

1974.–1978. — pohađa srednju glazbenu školu *Pavao Markovac* u Zagrebu;

1977.–1980. — studira povijest umjetnosti i povijest na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu;

1979.–1982. — stalni pijanist–korepetitor Baleta HNK u Zagrebu;

1985. — u kompoziciji se usavršava kod Gilberta Bosca u Udinama;

1987. — u kompoziciji se usavršava kod Alaina Despresa, François–Bernarda Mâchea i Iannisa Xenakisa u Parizu;

1987. — diplomira kompoziciju na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u razredu prof. Stanka Horvata;

1987.–1989. — nastavnik teorije glazbe na Glazbenom učilištu *Elly Bašić* u Zagrebu

1987. i 1989. — producent Muzičkog biennala Zagreb, međunarodnog festivala za suvremenu glazbu;

1988.–1989. — pijanist–korepetitor u Bermuda Civic Ballet;

1989.–1989. — producent u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog;

1989. — započinje suradnju s Teatro alla Scala u Milanu, gdje je pijanist–korepetitor u Baletu (1989.–1999.), dirigent orkestra u produkcijama Baleta (1997.–1999.), pijanist–korepetitor i asistent dirigentima u Operi (1999.–2001.);

1988. — postaje predavač teorijskih predmeta na Muzičkoj akademiji u Zagrebu (do 1989.), docent na Odsjeku za kompoziciju i glazbenu teoriju (od 1998.), izvanredni profesor (od 2005.), i redovni profesor od 2009.;

1997.–2011. — umjetnički direktor Muzičkog biennala Zagreb;

2001.–2005. — ravnatelj Zagrebačke filharmonije;

2001. — započinje rad s novoutemeljenim Cantus Ansamblom s kojim je proputovao gotovo cijeli svijet, izveo više od 400 djela te praizveo više od 60 novih skladbi hrvatskih i inozemnih autora;

2009.–2011. — umjetnički direktor Osorskih glazbenih večeri i predsjednik volonter Hrvatske glazbene mladeži;

2011.–2015. — zamjenik ministrice kulture Republike Hrvatske;

od 2012. — počasni umjetnički voditelj Cantus Ansambla;

od 2013. — profesor i kompozicije na Muzičkoj akademiji u Zagrebu;

2015.–2016. — ministar kulture Republike Hrvatske;

2016. — ponovno preuzima umjetničko vodstvo Cantus Ansambla.

Član je Hrvatskog društva skladatelja, Hrvatskog društva glazbenih umjetnika, Fonda *Stjepan Šulek* te Upravnog odbora Fonda *Lovro i Lilly Matačić*.

Od 2012. član je suradnik Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Obitelj Šipuš u srpnju 1980.

Slijeva nadesno: roditelji Velimir i Ana Šipuš, Berislav Šipuš sa sestričnom Majom, stric Krešimir Šipuš (dirigent i skladatelj) s kćeri Sunivom i njegova supruga, pjevačica Guri Egge.

Nagrade

1985. — Rektorova nagrada Sveučilišta u Zagrebu;

1985. — Prva (za skladbu Adieu) i Treća nagrada (za skladbu Mobil) na 15. Međunarodnom takmičenju Muzičke omladine, Beograd;

1985. — Nagrada Sedam sekretara SKOJ–a za *Mobil* za 13 gudača;

1986. — Nagrada na Međunarodnom festivalu suvremene komorne glazbe u Udinama za *Mobil* za 13 gudača;

1987. — Nagrada Međunarodnoga natječaja za studentske kompozicije Muzičkog biennala Zagreb za orkestralnu skladbu *Spatial*;

1988. — Nagrada Hrvatskoga glazbenog zavoda za *Deseo*, za mješoviti zbor, orgulje i orkestar;

1995. — *Vjesnikova* nagrada *Josip Štolcer Slavenski* za skladbu *Rahbodea*, za glasovir i orkestar;

2002. — Nagrada *Boris Papandopulo* Hrvatskoga društva skladatelja za skladbu *...e sarai sola sul lago...*, za orkestar;

2009. — Nagrada *Boris Papandopulo* Hrvatskoga društva skladatelja za balet *Proces*;

2009. — Godišnja nagrada *Vladimir Nazor* za balet *Proces*;

2012. — Nagrada HAZU za *Ad Te*, concertino za violončelo i gudače.

Odličja

2004. — Odličje Reda Viteza umjetnosti i književnosti Ministarstva kulture Republike Francuske;

2009. — Odličje Reda Danice hrvatske s likom Marka Marulića;

2014. — Odličje Predsjednika Republike Italije, Reda *Zvijezda Italije* i naslov *Commendatore*.

Popis djela

Pet stavaka za glasovir
Stavci: Allegro non troppo, Grave, senza misura, Moderato, Andante, Presto possibile
Godina: 1981.
Trajanje: 9:11
Praizvedba: 7. svibnja 1982., Ljubljana, 8. Susreti muzičkih akademija Jugoslavije; Maja Petyo
Fonoizdanje: *Berislav Šipuš XVIII386*, KDZ/Cantus/HDS CD 988 984 9920, 2000.; Katarina Krpan

Varijacije za glasovir
Stavci: Sostenuto, Con moto, Adagio espressivo, Robusto, Tranquillo, Frenetico
Godina: 1982.
Trajanje: 11:38
Praizvedba: 1983., Sarajevo, 9. Susreti muzičkih akademija; Maja Petyo
Fonoizdanje: *Berislav Šipuš XVIII386*, KDZ/Cantus/HDS CD 988 984 9920, 2000.; Katarina Krpan
Tonski zapis: Hrvatski radio (u nastavku HR), 1984.; Maja Bakrač

Jezero na Zelengori, za ženski zbor
Tekst: Jure Kaštelan
Godina: 1982.
Trajanje: 12:00
Praizvedba: 1982., Zagreb, Ženski zbor Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, dirigent Vladimir Kranjčević

Dijalozi za violu i violončelo
Godina: 1983.
Trajanje: 7:50
Praizvedba: 1983., Zagreb, Daniel Thune, viola, Bojan Lhotka, violončelo
Fonoizdanje: *Berislav Šipuš: Zajedno...*, Cantus d.o.o./HDS, 2018.; Daniel Thune, viola, Bojan Lhotka, violončelo
Tonski zapis: HR, 1984.; Daniel Thune, viola, Bojan Lhotka, violončelo

Ciacconna za gudače
Godina: 1984.
Trajanje: 20:00
Praizvedba: 2003., Sofija; Sofijska filharmonija, dirigent Berislav Šipuš
Notno izdanje: HDS / Cantus d.o.o., 2007.
Tonski zapis: HR, 2004.; Simfonijski orkestar HRT, Krešimir Šipuš

Mobil, za 13 gudača
Godina: 1984.
Trajanje: 8:40
Praizvedba: rujan 1985., Beograd, Kolarčev narodni univerzitet, 15. Međunarodno takmičenje Muzičke omladine; Kamerni orkestar *Dušan Skovran*
Fonoizdanje: *Gaudeamus*, LP Jugoton LSY–66264, 1987.; Komorni orkestar *Gaudeamus*, dirigent Zlatan Srzić
Tonski zapis: HR, 1987.; Komorni orkestar *Gaudeamus*, dirigent Zlatan Srzić
Primjedba: 3. nagrada na 15. Međunarodnom takmičenju Muzičke omladine, Beograd, 1985.;
Nagrada Sedam sekretara SKOJ–a, Zagreb, 1985.; Nagrada na Međunarodnom festivalu suvremene komorne glazbe, Udine, 1986.

San, za mezzosopran i instrumentalni ansambl
Stihovi: Branko Miljković, Vasko Popa
Godina: 1985.
Trajanje: 15:00
Praizvedba: 14. svibnja 2007., Koncertna dvorana *Vatroslav Lisinski*, Mala dvorana; Vlatka Burić, mezzosopran, Cantus Ansambl, dirigent Berislav Šipuš
Primjedba: nova verzija 2007.

Pas de trois, za puhački trio
Godina: 1985.
Trajanje: 10:27
Praizvedba: 1985., Zagreb, Muzej grada Zagreba; Zagrebački puhački trio
Tonsko izdanje: *Rozeta*, CD, Cantus d.o.o., 2015.; Zagrebački puhački trio (Dario Golčić, oboa, Domagoj Pavlović, klarinet, Žarko Perišić, fagot)
Tonski zapis: HR, 2015.; Zagrebački puhački trio (Dario Golčić, oboa, Domagoj Pavlović, klarinet, Žarko Perišić, fagot)

Muzika za klarinet
Godina: 1985.
Trajanje: 6:00
Praizvedba: 1985., Zagreb, Dani muzičke akademije; Milko Pravdić

Le sense, za altsaksofon
Godina 1989.
Trajanje: 17:45
Praizvedba: 1989., Zagreb, Omladinski kulturni centar (Zagrebačko kazalište mladih); Goran Merčep
Fonoizdanja:
Susreti s hrvatskim skladateljima, Cantus d.o.o., CD 9890520122, 2012.; Tomislav Žužak; *Fragmenti*, Croatia Records, CD 6063116, 2014.; Berislav Antica

Adieu, za mješoviti zbor
Tekst: Berislav Šipuš
Godina: 1985.
Trajanje: 5:17
Praizvedba: 1985., Beograd, Kolarčev narodni univerzitet, 15. Međunarodno takmičenje Muzičke omladine; Zbor Radiotelevizije Beograd, dirigent Mladen Jagušt
Notno izdanje: Tonos Musikverlag, 7605, Darmstadt, 1985.
Tonski zapis: HR, 1988.; Zbor RTZ, dirigent Dragan Sremec
Primjedba: 1. nagrada na 15. Međunarodnom takmičenju Muzičke omladine, Beograd, 1985.

Varijacije na temu *Crveni makovi*
Godina: 1985.
Trajanje: 9:00
Tonski zapis: HR, Zagrebački simfoničari RTZ; Dražen Domjanić, glasovir, dirigent Berislav Šipuš
Primjedba: Varijacije na temu *Crveni makovi* napisane su u tri verzije: za glasovir, za gudački kvartet i za simfonijski orkestar, a nastale su kao ciklus za Obrazovni program RTV Zagreb

Spatial, za simfonijski orkestar
Godina: 1986.
Trajanje: 15:04
Praizvedba: 11. travnja 1987., Zagreb, Koncertna dvorana *Vatroslav Lisinski,* Muzički biennale Zagreb; Zagrebački simfoničari RTZ, dirigent Jean Perisson
Fonoizdanje: *Berislav Šipuš XVIII386*, KDZ/Cantus/HDS 988 984 9920, 2000.; Zagrebački simfoničari RTZ, dirigent Jean Perisson
Primjedba: Nagrada Muzičkog biennala Zagreb, 1986.

Un pezzo giocoso, za glasovir
Godina: 1986.
Trajanje: 5:38
Praizvedba: 1986., Opatija, Tribina muzičkog stvaralaštva Jugoslavije; Maja Petyo
Fonoizdanje: *Berislav Šipuš XVIII386*, KDZ/Cantus/HDS 988 984 9920, 2000.; Katarina Krpan
Primjedba: Godine 1989. nastala je druga verzija, koju je iste godine na Gaudeamusovom festivalu u Amsterdamu praizvela Danijela Petrić

Arc, za violu
Godina: 1986.
Trajanje: 8:00
Praizvedba: 1986., Zagreb Smotra gudača Muzičke akademije u Zagrebu; Aleksandar Milošev

Play, za glasovir i gudače
Godina: 1987.
Trajanje: 15:41
Praizvedba: 1989., Opatija, Tribina muzičkog stvaralaštva Jugoslavije; Berislav Šipuš, glasovir, Komorni orkestar Slovenske radiotelevizije, dirigent Marko Munih
Fonoizdanje: *Berislav Šipuš XVIII386*, KDZ/Cantus/HDS 988 984 9920, 2000.; Danijela Petrić, glasovir, Hrvatski komorni orkestar, dirigent Berislav Šipuš
Primjedba: autor je djelo revidirao godine 1989.

Manie, za piccolo klarinet
Godina: 1987.
trajanje: 4:00
Praizvedba: 1987., Opatija, Tribina muzičkog stvaralaštva Jugoslavije; Ratko Vojtek
Fonoizdanje: *Air*, Rocco i partner, CD 3859101008O, 2006.; Ratko Vojtek

Deseo, za mješoviti zbor, orgulje i orkestar
Tekst: tužaljke proroka Jeremije
Godina: 1987.
Trajanje: 18:00
Praizvedba: 22. svibnja 2003., Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog; Pavao Mašić, orgulje, Simfonijski orkestar i Zbor HRT, dirigent Berislav Šipuš
Primjedba: Nagrada Hrvatskoga glazbenog zavoda, 1988.

Neka teče vrijeme..., glazbeno prikazanje–oratorij za recitatore, bas, mješoviti zbor i instrumentalni ansambl
Tekst: Ivan Goran Kovačić
Godina: 1988.
Trajanje: 41:10
Praizvedba: 3. lipnja 1988., Zagreb, Koncertna dvorana *Vatroslav Lisinski*; Ljubica Jović, Zlatko Crnković, Ž. Duvnjak, recitatori, Zlatko Jurišić, bas, Darko Domitrović, Đorđe Stanetti, klaviri, Edita Topić, harfa, Ivan Matarić, orgulje, ansambl zagrebačkih udaraljkaša, Akademski zbor *Ivan Goran Kovačić*, umjetnički rukovoditelji Saša Britvić, Berislav Šipuš
Primjedba: djelo je praizvedeno u okviru programa Goranovog proljeća

UUKU... Canti di passione dai colli Euganei, za sopran, mješoviti zbor i orkestar
Hrvatski naslov: Uuku... ili pjesme o strasti na brežuljcima Euganeija
Tekst: Berislav Šipuš
Godina: 1988.–1991.
Trajanje: 23:17
Praizvedba: 21. studenoga 1991., Zagreb, Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog, Guri Egge, sopran, Zbor i Simfonijski orkestar HRT, dirigent Krešimir Šipuš
Fonoizdanje: *Berislav Šipuš XVIII386*, KDZ/Cantus/HDS, CD2 988 984 9920, 2000.;

Guri Egge, sopran, Zbor i Simfonijski orkestar HRT, dirigent Krešimir Šipuš
Tonski zapis: HR, 1991.; Guri Egge, sopran, Zbor i Simfonijski orkestar HRT, dirigent Krešimir Šipuš

Les nuits, preludiji za glasovir
Godine: 1989. — 1997.
1. Ton arrivée (2:47)
2. Elle… la mienne (2:11)
3. La neige — przv. 8. prosinca 1992., Zagreb, Hrvatski glazbeni zavod; Katarina Krpan (2:38)
4. Un monde… si loin (2:16)
5. Derrière ton réve (2:36)
6. Les merveilleux nuages — przv. 23. srpnja 1997., Osor, Osorske glazbene večeri; Katarina Krpan (3:22)
7. Dans la nuit… ton étoile — przv. 23. srpnja 1997., Osor, Osorske glazbene večeri; Katarina Krpan (2:32)
Trajanje: 22:00
Integralna praizvedba: 18. prosinca 2001. Zagreb, Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog, Mala dvorana; Katarina Krpan
Fonoizdanja:
Berislav Šipuš XVIII386, KDZ/Cantus/HDS, CD1 988 984 9920, 2000.; Katarina Krpan
Četiri stoljeća hrvatske glasovirske glazbe; Preludij La neige, HDS/MBZ/MIC–KDZ/HRT, CD 0495, 1995.; Pavica Gvozdić
Fono— i notno izdanje: *Les Nuits*, glazbeno–pjesnička–grafička mapa, sadrži: notno izdanje, nosač zvuka s glasovirskom izvedbom (Katarina Krpan) i stihovima te prozom izabranih autora (recitator René Medvešek, pjesnici: Cesare Pavese, Jure Kaštelan, Maxence Fermine, Josip Pupačić, Vasko Popa, Charles Baudelaire, Antun Branko Šimić) te elektroničkim intervencijama (Krešimir Seletković) i osam grafika autora grupe CONTRA u svilotisku (Petar Ujević, Željko Mucko, Goran Petrač, Vladimir Blažanović, Davorin Radić, Vladimir Meglić, Velimir Rački, Tihomir Lončar), Cantus d.o.o., 2013.
Primjedba: Na 35. Samoborskoj glazbenoj jeseni 2010. godine praizvedena je nova verzija *Les nuits*. Preludiji su elektronički obrađeni (Krešimir Seletković), a svakom je preludiju, uz pomoć recitatora (René Medvešek), pridodana po jedna pjesma u prijevodu na hrvatski, dok su četvorica članova grupe CONTRA opremila svojim slikama prostor izvedbe (Galerija *Prica*). Glazbeno–pjesnička mapa rezultat je te priredbe.

Gonars trio, za glasovirski trio
Godina: 1991.
Trajanje: 15:00
Praizvedba: 3. lipnja 1991., Zagreb, crkva sv. Katarine; Trio Orlando (Vladimir Krpan, glasovir, Tonko Ninić, violina, Andrej Petrač, violončelo)
Notno izdanje: Hrvatsko društvo skladatelja, 1994.
Fonoizdanje: *Trio Orlando, antologijska djela hrvatske glazbe za glasovirski trio*, Cantus do.o. CD 98905201462, 2012.; Trio Orlando (Vladimir Krpan, glasovir, Tonko Ninić, violina, Andrej Petrač, violončelo)

Dick Tracy and the Mistery of Pretty Piet, za basklarinet, tam–tam i zvončiće
Godina: 1991.
Trajanje: 10:00
Praizvedba: 10. travnja 1991., Zagreb, Zagrebačko kazalište mladih, Muzički biennale Zagreb; Ratko Vojtek, basklarinet i druga glazbala
Fonoizdanja: *MBZ na prijelazu tisućljeća*, CD HDS/ZAMP/HRT, 1999.; Ratko Vojtek; *Jazz and Beyond*, Aquarius Records, CD 554–15, 2015.; Ratko Vojtek
Primjedba: na izdanju Aquarius Records–a otisnut je pogrešan naslov skladbe: Dick Tracy and the Mistery of a Love Song — posrijedi je ista skladba.

Souvenir, za mješoviti zbor
Tekst: Berislav Šipuš prema Halilu Gjubranu
Godina: 1993.
Trajanje: 14:00
Praizvedba: 4. travnja 1993., Zagreb, Hrvatski glazbeni zavod, Muzički biennale Zagreb;
Mješoviti zbor Hrvatske radiotelevizije, dirigent Igor Kuljerić

Amori sommersi, balet, za sopran, instrumentalni ansambl i vrpcu
Godina: 1993.
Trajanje: 28:00
Elektronička obradba zvuka: Oliviero Lacagnina
Praizvedba: 1993., Milano, Teatro nuovo, Večer mlade talijanske koreografije; Balet i komorni orkestar Teatra alla Scala, dirigent Berislav Šipuš

Rahbodea, za glasovir i orkestar
Podnaslov: Il primo canto dal *Libro delle Lacrimae*
Godina: 1995.
Trajanje: 18:00
Praizvedba: 1995., Zagreb, Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskoga; Katarina Krpan, glasovir, Simfonijski orkestar HRT, dirigent Berislav Šipuš
Primjedba: Nagrada *Josip Štolcer Slavenski* dnevnika *Vjesnik*

Sunniva, etida za glasovir
Godina: 1996.
Trajanje: 3:00
Praizvedba: Natjecanje *Etide i skale*, 1996.
Notno izdanje: Zbirka etida za glasovir ur. Jelica Kuzmin), Cantus/HDS/Glazbena škola Pavla Markovca, 2002.

Vjetar u tvojoj kosi, etida za glasovir
Godina: 1996.
Trajanje: 2:00
Praizvedba: Natjecanje *Etide i skale*, 1996.
Notno izdanje: Zbirka etida za glasovir ur. Jelica Kuzmin), Cantus/HDS/Glazbena škola Pavla Markovca, 2002.

L'Ascensione di San Giuliano alle stelle, za orkestar
Godina: 1997.
Trajanje: 16:30
Praizvedba: 7. travnja 1997. Zagreb, Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog, Muzički biennale Zagreb; Simfonijski orkestar Hrvatske radiotelevizije, dirigent Igor Kuljerić

In the morning You always come back, adagio za gudače
Godina: 1997.
Trajanje: 10:00
Praizvedba: 19. srpnja 1997., Osor, Osorske glazbene večeri; Deutsches Kammerorchester, dirigent Berislav Šipuš
Primjedba: prema Cesareu Paveseu

Dick Tracy and very short and very strange Story of Glaxo blue, za klavir četveroručno
Godina: 1997.
Trajanje: 6:00
Praizvedba: 6. studenoga 1997., Zagreb, Salon Očić; Katarina i Vladimir Krpan
Fonoizdanje: *Berislav Šipuš: Zajedno…*, Cantus d.o.o./HDS, 2018.; Katarina Krpan, Ana Lucić

Und ich flöge, za dva kontrabasa
Godina: 1997.
Trajanje: 7:50
Praizvedba: 15. studenoga 1997., Opatija, Međunarodna glazbena tribina; Zagrebački duo kontrabasista (Žorž Draušnik, Mimi Marjanović–Gonski)
Fonoizdanje: *Zagrebački duo kontrabasista*, HDS/MBZ/HRT, CD, 1998.; Zagrebački duo kontrabasista (Žorž Draušnik, Mimi Marjanović–Gonski)
Tonski zapis: HR, 1998.; Zagrebački duo kontrabasista (Žorž Draušnik, Mimi Marjanović–Gonski)

Na usnama…. ljubav, život i ti, tri ljubavne molitve za sopran i puhački orkestar
Stihovi: Cesare Pavese
Godina: 1998.
Trajanje: 14:21
Praizvedba: 13. studenoga 1998. Opatija, Međunarodna glazbena tribina; Sofija Ahmed, sopran, Komorni orkestar SPOHV, dirigent Berislav Šipuš
Fonoizdanje: *Berislav Šipuš XVIII386*, KDZ/Cantus/HDS, CD2 988 984 9920, 2000.; Sofija Ahmed, sopran, Komorni orkestar SPOHV, dirigent Berislav Šipuš

Uspavanka za San Róa, pticu ljubavi, za duo gitara
Godina: 1999.
Trajanje: 10:00
Praizvedba: 12. kolovoza 1999., Osor, Osorske glazbene večeri; Maroje Brčić, Zoran Dukić
Notno izdanje: Cantus d.o.o., Can. 167–9118, 2017.
Fonoizdanje: *Berislav Šipuš: Zajedno…*, Cantus d.o.o. / HDS, 2018.; Petrit Çeku, Tvrtko Sarić

Sami, za violončelo i glasovir
Stavci: Legato sempre, quasi scivolando…, Calmo melancolico
Godina: 1999.
Trajanje: 9:00
Praizvedba: 23. veljače 2004., Osijek, Svečana dvorana Filozofskog fakulteta, Nikola Ružević, violončelo, On Mitani, glasovir
Notno izdanje: Cantus d.o.o., Can.169–9132, 2017.
Fonoizdanje: *Berislav Šipuš: Zajedno…*, Cantus d.o.o. / HDS, 2018.; Jasen Chelfi, violončelo, Srebrenka Poljak, glasovir

Ricercare, za glasovir
Godina: 2000.
Trajanje: 5:27
Praizvedba: 10. studenoga 2000., Pula, Kavana ogledala, Međunarodna glazbena tribina; Katarina Krpan
Fonoizdanje: *Berislav Šipuš XVIII386*, KDZ/Cantus/HDS 988 984 9920, 2000.;
Katarina Krpan

Iz knjige zaboravljenih riječi, za gudački kvartet
Godina: 2001.
Trajanje: 10:00
Praizvedba: 22. travnja 2001., Zagreb, Muzej Mimara, Muzički biennale Zagreb, Kvartet Rucner (Jože Haluza, Josip Novosel, violine, Dragan Rucner, viola, Snježana Rucner, violončelo)
Fonoizdanje: *Divno je baviti se glazbom*, Cantus d.o.o., CD 9889849852, 2013.; Kvartet Rucner
Tonski zapis: HR, 2003.; Kvartet Rucner

Napušteni uzdah, za klavir
Godina: 2001.
Trajanje: 3:00
Praizvedba: 24. kolovoza 2001., Osor, Osorske glazbene večeri; Katarina Krpan

…e sarai sola sul lago…, za orkestar
Godina: 2002.
Trajanje: 10:00
Praizvedba: 2002., Ljubljana, Cankarjev dom; Slovenska filharmonija, dirigent Marko Letonja
Primjedba: Nagrada *Boris Papandopulo* Hrvatskoga društva skladatelja za 2002. godinu

Dies Irae, za brass kvintet
Godina: 2002.
Trajanje: 8:44
Praizvedba: 26. srpnja 2002., Zagreb, Klupska kazališno–glazbena scena Amadeo; Hrvatski brass kvintet (Marin Zokić, Vedran Kocelj, trube, Ivica Novak rog, Krunoslav Babić tuba, Vanja Lisjak, trombon)
Fonoizdanje: *Simply Brass — Camminate*, Cantus d.o.o., 98898492102, 2010.; Simply Brass Quintet (Dario Teskera, Rudolf Homen, trube, Hrvoje Pintarić, rog, Alan Bošnjak, trombon Željko Kertez, tuba)

Im Garten deiner Liebe, za kvartet saksofona
Godina: 2002.
Trajanje: 16:00
Praizvedba: 11. ožujka 2002., Pariz, Conservatoire National Supérieur de Musique; Zagrebački kvartet saksofona (Dragan Sremec, Goran Merčep, Saša Nestorović, Matjaž Dervenšek)
Notno izdanje: Editions *Henry Lemoine*, Pariz, HLZ 27886, 2003.

Tan Hetti, za 10 instrumenata
Godina: 2002.
Trajanje: 12:00
Praizvedba: 16. listopada 2002., Berlin, Konzerthaus, Kroatische Kulturwochen in Berlin; Cantus Ansambl, dirigent Berislav Šipuš
Notno izdanje: Tan Hetti za komorni ansambl, Cantus d.o.o., 2003.
Fonoizdanje: *A Journey into the New and the Unknown*, promo CD, Cantus d.o.o., 2004.; Cantus Ansambl, dirigent Berislav Šipuš

Un cuore tenero, etida za glasovir
Godina: 2002.
Trajanje: 2:00
Praizvedba: Natjecanje *Etide i skale*
Notno izdanje: Zbirka etida za glasovir ur. Jelica Kuzmin), Cantus/HDS/Glazbena škola Pavla Markovca, 2002.

De Mortem, de Vitam, tri moteta za mješoviti zbor
Naslovi: Te Deum, Alleluia, Veni Creator
Tekst: liturgijski
Godina: 2002.
Trajanje: 12:00
Praizvedba: 14. svibnja 2002., Zagreb, Muzej Mimara, ciklus Sfumato; Zbor HRT, Berislav Šipuš

...tu... mar de mi alma.., za glasovir i gudače
Godina: 2003.
Trajanje: 18:00
Praizvedba: 28. veljače 2004., Zagreb, Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog; Ida Gamulin, glasovir, Talich Chamber Orchestra, Ian Talich
Fonoizdanje: *Ida Gamulin, uz 30. obljetnicu umjetničkog djelovanja*, CD Box, Croatia Records, 2017.; Ida Gamulin, glasovir, Simonijski orkestar HRT, dirigent Berislav Šipuš

Tin Hatti, za komorni ansambl
Godina: 2003.
Trajanje: cca 10:00
Praizvedba: 6. travnja 2003., Zagreb, Zagrebačko kazalište mladih, Muzički biennale Zagreb;
California EAR UNIT, SAD (Dorothy Stone, flauta, Marty Walker, klarinet, Robin Lorentz, violina, Erika Duke–Kirkpatrick, violončelo, Vicki Ray, glasovir, Amy Knoles, udaraljke)

Un jardin sous la pluie avec un compositeur sans parapluie, za 13 instrumenata i multiinstrumentalista
Godina: 2003.
Trajanje: 15:00
Praizvedba: 9. kolovoza 2003., Vis, Viško ljeto; Cantus Ansambl, dirigent Berislav Šipuš
Fonoizdanje: *Cantus Ansambl 2001–2006*, CD promo 027, Cantus d.o.o./HDS, 2006.; Ratko Vojtek, multiinstrumentalist, Franck Amsallem, glasovir, Cantus Ansambl, dirigent Berislav Šipuš

Fantazija, za violinu i glasovir
Godina: 2004.
Trajanje: cca 12:00
Praizvedba: 4. travnja 2004., Zagreb, Preporodna dvorana Palače Narodnog doma, Schoenbergovi dani u Zagrebu; Martin Walch, violina, Berislav Šipuš, klavir
Primjedba: izvedba se temeljila na djelomičnoj improvizaciji; preradbom osnovnih elemenata djela autor je 2018. skladao za violinu i klavir djelo s naslovom *Three Short Tales from Blind Forest (Tri kratke priče iz slijepe šume)*.

And Then... Turn to the Mountain, za flautu i gitaru
Stavci: 1. Liberamente, recitando e cantando..., 2.... con calma..., 3. ... con fuoco, virtuosamente...
Godina: 2005.
Trajanje: 12:00
Praizvedba: 25. ožujka 2005., Memphis, SAD, Midle West Flute Festival; Matej Grahek, flauta, Tvrtko Sarić, gitara
Notno izdanje: Cantus d.o.o., Can.168–9125, 2005.
Fonoizdanja:
And then... turn to the mountain, Aquarius Records, CD 182–07, 2007.; Matej Grahek flauta, Tvrtko Sarić, gitara
Canto peregrino, Cantus d.o.o., CD 98898490052, 2014.; Dani Bošnjak, flauta, Edi Karamazov, gitara
Berislav Šipuš: Zajedno..., Cantus d.o.o., 2018.; Dani Bošnjak, flauta, Edin Karamazov, gitara

2. gudački kvartet (dva stavka)
Godina: 2005.
Praizvedba: 21. ožujka 2005., Zagreb, Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog, Mala
dvorana; Kvartet Sebastian (Anđelko Krpan, Korana Rucner, violine, Nebojša Floreani, viola,
Zlatko Rucner, violončelo)
Primjedba: nedovršeno

Dick Tracy and the Story of the Sad Young Man, za flautu
Godina: 2005.
Praizvedba: 7. srpnja 2005., Rim; Roberto Fabricciani
Fonoizdanje: *Flute XXI*, Tactus, 2016.; Roberto Fabricciani
Primjedba: posvećeno Robertu Fabriccianiju

Il canto di Aamarath, la luce del ritorno, meditacija za violinu i glasovir
Godina: 2007.
Trajanje: 10:00
Praizvedba: 3. prosinca 2007., Zagreb, Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog; Tamara Petir, violina, Petra Gilming, glasovir

... aus Märchenzeit, za violu i gudače
Godina: 2007.
Trajanje: 14:00
Praizvedba: 26. travnja 2007.,Zagreb, Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog, Mala dvorana, Muzički biennale Zagreb; Aleksandar Milošev, viola, Camerata Labacensis, dirigent Mladen Tarbuk

Anarhokor, za ansambl udaraljki
Godina: 2008.
Trajanje: 15:00
Praizvedba: 7. siječnja 2008., Bjelovar, Dom kulture, IPEW (International Percussion Ensemble Week); Bing bang, ansambl udaraljki, dirigent Igor Lešnik

Goan Concerto, za timpanista i gudače
Godina: 2008.
Trajanje: 18:00
Praizvedba: 27. svibnja 2010., Zagreb, Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog; Simfonijski orkestar HRT–a, dirigent Nikša Bareza (praizvedba verzije za veliki orkestar)
Notno izdanje: biNg bang d.o.o.
Primjedba: Igor Lešnik autor je 2. kadence

Proces, balet
Godina 2008/9.
Trajanje: 1:10:00
Praizvedba: 16. travnja 2009., Zagreb, Hrvatsko narodno kazalište, Muzički biennale Zagreb; koreograf i redatelj Staša Zurovac, dirigent Dian Čobanov, scenograf, Žorž Draušnik, kostimografkinja Katarina Radošević Galić, baletni ansmbl HNK
Primjedba: Godišnja nagrada *Vladimir Nazor*; Nagrada *Boris Papandopulo* Hrvatskog društva skladatelja

Ama, koncert za četiri gitare i gudače
Godina: 2008.
Trajanje: 16:00
Praizvedba: 14. srpnja 2009., Osor, Osorske glazbene večeri; Leonardo, kvartet gitara (Massimo Felici, Alessandro Paris, Goran Listeš, Agostino Valente), Italija, Zagrebački solisti

Balada za usamljene, za tamburaški orkestar
Godina: 2009.
Trajanje: 5:26
Praizvedba: 1. siječnja 2010.; Zagreb, Hrvatsko narodno kazalište; Tamburaški orkestar HRT–a, dirigent Siniša Leopold
Fonoizdanje: *Tamburaški orkestar HRT–a: 7 desetljeća*, Cantus d.o.o., CD 98898493572, 2011.; Tamburaški orkestar HRT–a, dirigent Siniša Leopold
Tonski zapis: HR, 2010.; Tamburaški orkestar HRT–a, dirigent Siniša Leopold

Ad Te… concertino za violončelo i gudače
Godina: 2010.
Trajanje: 18: 00
Praizvedba: 19. listopada 2010., Ljubljana, Narodna galerija; Andrej Petrač, Gudački orkestar Slovenske filharmonije
Notno izdanje: Cantus d.o.o., Can116–3605, 2014.
Primjedba: posvećeno Andreju Petraču; nagrada HAZU 2012.

2. zagrebački koncert: ein Neues Agramer KonzePt
Godina: 2010.
Trajanje: 20:00
Praizvedba: 23. studenoga 2010., Zagreb, Hrvatski glazbeni zavod; Zagrebački solisti
Notno izdanje: Cantus d.o.o., Can.073–3179, 2011.
Primjedba: Djelo je nastalo kao narudžba Zagrebačkih solista u ciklusu sa šest Brandenburških koncerata J. S. Bacha, po kojima je koncertima hrvatskih autora određen sastav orkestra te numeracija u naslovu.

Riffs and Melodies, Chords and Some Rumors, but no Fugue nor Prelude, za gudače
Godina: 2010.
Trajanje: 16:00
Praizvedba: 23. veljače 2010., Zagreb, Hrvatski glazbeni zavod; Zagrebački solisti, dirigent Berislav Šipuš

Ten Hotti, za mezzosopran i komorni ansambl
Godina: 2010.
Trajanje: 10:00
Praizvedba: 10. svibnja 2010., Sounds New, Canterbury; Martina Gojčeta–Silić, mezzosopran, Cantus Ansambl, Berislav Šipuš, dirigent

In the proximity of the Planet Coral, za udaraljke i simfonijski orkestar
Godina: 2011.
Trajanje: 20:00
Praizvedba: 18. ožujka 2011. Verona, Teatro filarmonico; Li Biao, udaraljke (Kina), Orkestar Veronske Arene, dirigent Marko Letonja
Primjedba: posvećeno uspomeni na skladatelja Giampaola Corala; narudžba Orkestra Arena di Verona

Un breve viaggio verso le luci di Amaraath, La stella del ritorno, za dva glasovira, udaraljke i komorni sastav
Godina: 2011.
Trajanje: 20:00
Praizvedba: 28. rujna 2011., Samobor, Samoborska glazbena jesen, Franjevačka crkva; Kvartet Klang (Ana Lucić, Vlatka Peko, glasoviri, Anita Primorac, Kaja Farszky, udaraljke)
Fonoizdanje: *Cantus Live(s)!*, CD Cantus d.o.o. 98898497152, 2016.; Srebrenka Poljak, Erica Crinò, glasoviri, Marko Mihajlović, Hrvoje Sekovanić, udaraljke, Ansambl Cantus, Ensemble Les Amis, dirigent Ivan Josip Skender

More Rijeka, za orkestar
Godina: 2011.
Trajanje: 9:00
Praizvedba: 29. listopada 2011., Rijeka, HNK Ivana pl. Zajca; Riječka filharmonija, dirigentica Nada Matošević
Primjedba: djelo je nastalo u povodu proslave 10. obljetnice Riječke filharmonije

Osorski plač, oratorij za sole, mješoviti zbor i komorni ansambl
Tekst: prema tekstovima iz Osorsko–hvarske pjesmarice iz 1533. godine priredio akademik Nikica Kolumbić
Godina: 2012.
Trajanje: 45:00
Praizvedba: 24. srpnja 2012., Osor, Osorske glazbene večeri; Monika Cerovčec, sopran, Martina Gojčeta Silić, alt, Domagoj Dorotić, tenor, Berislav Puškarić, bas, Zbor HRT, Cantus Ansambl, dirigent Berislav Šipuš
Notno izdanje: Cantus d.o.o., Can. 092–3360, 2012.
Fonoizdanje: *Osorska trilogija* (uz B. Papandopulo: Osorski rekvijem, Osorski misterij), Cantus d.o.o., DVD3, 98898499687, 2013.
Primjedba: snimka uživo s praizvedbe

Ton Hutti (Adhianan), za komorni sastav
Godina: 2013.
Trajanje: 9:00
Praizvedba: 13. travnja 2013., Zagreb, Hrvatski glazbeni zavod, Muzički biennale Zagreb; festivalski septet (Ana Batinica, flauta, Dalibor Brozić, klarinet, Mario Šincek, trombon, Srebrenka Poljak, glasovir, Špela Mastnak, udaraljke, Aleksandar Jakopanec, viola, Dubravko Palanović, kontrabas), dirigent Ivan Josip Skender
Primjedba: autor radi na novoj verziji za 14 instrumenata

Dvije pjesme za mezzosopran i instrumentalni ansambl
Stihovi: Jure Kaštelan
Divlje oko (3:00), Svjetlost (14:10)
Godina: 2014.
Trajanje, ukupno: 17:10
Praizvedba: 8. svibnja 2014., Zagreb, crkva sv. Marka, Festival sv. Marka; Ivana Srbljan, mezzosopran, Cantus Ansambl, dirigent Berislav Šipuš

Akademska suita — zadnji stavak Post scriptum
Godina: 2016.
Trajanje (ukupno): 25:00
Praizvedba: 12. siječnja 2016., Zagreb, Koncertna dvorana Blagoja Berse Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu; Simfonijski orkestar Muzičke akademije, dirigent Mladen Tarbuk
Primjedba: djelo su napisali profesori Muzičke akademije u Zagrebu Mladen Tarbuk, Zlatko Tanodi, Dalibor Bukvić, Frano Đurović, Vjekoslav Nježić, Ante Knešaurek i Berislav Šipuš — svaki po stavak — u povodu otvorenja Koncertne dvorane Blagoja Berse.

Anarhokor2, za dva mala mješovita zbora, udaraljke i dva dirigenta
Godina: 2016.
Trajanje: cca 8:00
Praizvedba: 22. listopada 2016., Zagreb, Hrvatski glazbeni zavod; Cantus Ansambl, dirigenti Berislav Šipuš, Ivan Josip Skender

Les Exercices de Polyphonie
Godina: 2016.
Trajanje: 15:00
Praizvedba: 4. studenoga 2016., Opatija, Glazbena tribina; Ansambl mdi, Italija

In der Ferne…, za instrumentalni ansambl
Godina: 2017.
Trajanje: 14:00
Praizvedba: 27. travnja 2017., Zagreb, Zagrebačko kazalište mladih, Muzički biennale Zagreb; Ensemble Intercontemporain, dirigent David Fulmer
Praizvedba proširene verzije: 4. lipnja 2018., Zagreb, Lauba; Cantus Ansambl, dirigent Berislav Šipuš
Primjedba: djelo je nastalo na narudžbu Muzičkog biennala Zagreb i posvećeno je Ansamblu Intercontemporain

Three Short Tales from Blind Forest, za violinu i glasovir
Stavci: Molto lento, appasionatissimo, Pesante… molto deciso…, Largo e grave… cantabile e molto tenero…
Godina: 2018.
Trajanje:
Praizvedba: 4. lipnja 2018., Zagreb, Lauba; Katarina Kutnar, violina, Berislav Šipuš klavir
Fonoizdanje: *Berislav Šipuš: Zajedno…,* Cantus d.o.o., 2018.; Katarina Kutnar, violina, Katarina Krpan, klavir
Primjedba: djelo je skladano na elementima Fantazije za violinu i klavir iz 2004.

Muzički biennale Zagreb. Berislav Šipuš u društvu s Krzysztofom Pendereckim.

O umjetnicima

Multiinstrumentalist **Ratko Vojtek** (Bjelovar, 1956.) klarinet je diplomirao i magistrirao na Muzičkoj akademiji u Zagrebu (Josip Tonžetić), kasnije je diplomirao i bas–klarinet na Konzervatoriju Sweelinck u Amsterdamu (Harry Sparnaay). Debitirao je kao osamnaestogodišnjak sa Zagrebačkom filharmonijom u Drugom koncertu za klarinet i orkestar u Es–duru Carl Marie von Webera. Danas je stalni solist na bas–klarinetu u istom orkestru. Tom glazbeniku velike muzikalnosti i bogatih izvođačkih mogućnosti svoja su djela posvetili brojni domaći i inozemni skladatelji. U glasoviru se Ratko Vojtek većim dijelom usavršavao privatno. Kao pijanist nastupao je u Orkestru Gradskog kazališta Komedija, Mirokado Jazz Orchestra, ansamblu Acezantez te tijekom 90–ih solistički na festivalima poput Muzičkog biennala Zagreb, Međunarodne glazbene tribine u Opatiji ili No Jazz festivala, gdje su njegovi koncerti nerijetko proglašavani vrhuncima tih manifestacija. Njegov pijanistički album Ethnophonia dočekan je s odobravanjem domaće i strane stručne kritike, a ugledni američki Jazz at a Glance uspoređuje ga s Keithom Jarrettom i Eddiem Palmierijem! (izvor: www.kdz.hr)

Borjan Oliver (1993.) rođen je u Zagrebu u obitelji glazbenika. Tijekom osnovnog i srednjeg glazbenog školovanja osvojio je nekoliko prvih nagrada na školskim i županijskim natjecanjima učenika glazbe i plesa (prva nagrada 2007). 2008. godine, u dobi od petnaest godina, upisuje studij klavira na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u razredu red. prof. Jakše Zlatara. Iste godine, osvaja drugo mjesto na Međunarodnom pijanističkom natjecanju *Zlatko Grgošević* te drugo mjesto na Međunarodnom klavirskom natjecanju u Makarskoj. Diplomirao je 2013. i upisao poslijediplomski specijalistički studij glasovira najprije kod izv. prof. Rubena Dalibaltayana, a potom kod red. prof. Đorđa Stanettija. Specijalistički studij završio je. 2017. Početkom akademske godine 2017/2018. upisuje umjetničko usavršavanje kod red. prof. Đorđa Stanettija. Usavršavao se na seminarima kod eminentnih glasovirskih pedagoga kao što su: Noel Flores, Karl–Heinz Kämmerling, Laszlo Baranyay, Eugen Indjic i dr. Još se u studentskim danima profilirao kao vrsni interpret suvremene glazbe. Tijekom studija nastupao je više puta u okviru HR–projekta (pod vodstvom prof. Katarine Krpan), uključujući nastup kod tadašnjeg predsjednika Ive Josipovića te na 26. Muzičkom biennalu Zagreb izvodeći skladbe svoga starijeg brata, skladatelja Tomislava Olivera. Ovi su nastupi nagrađeni Rektorovom nagradom. Bio je pijanist studentskoga komornog ansambla specijaliziranog za suvremenu glazbu *Asmangu* pod vodstvom mo. Berislava Šipuša. U sklopu 29. MBZ–a angažiran je kao pijanist orkestra HNK Ivana pl. Zajca prilikom premijere opere *Klotho*, suvremene poljske skladateljice Martyne Kosecke.

U dobi od samo sedam godina **Dani Bošnjak** otkrio je svoj medij izražavanja. Počevši 1972. svirati flautu, točno 22 godine kasnije, titulom magistra zaokružio je svoje službeno studiranje na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. No, time, dakako, nije završilo Bošnjakovo daljnje usavršavanje. Put ga je vodio prema istraživanju starih instrumenata i ostalih srodnika flaute te je tako Bošnjak instrumentalist na staroj flauti tzv. *flauti traverso* te *piccolu*. Zanimanje za ranu glazbu rezultiralo je angažmanom u Hrvatskom baroknom ansamblu, specijaliziranom za povijesno obaviještene izvedbe. Bošnjak je stalni suradnik nekoliko renomiranih ansambala poput Varaždinskog i Hrvatskog komornog orkestra, zagrebačke Opere, a osobito ističe članstvo u Zagrebačkom puhačkom ansamblu, s kojim čini jezgru Cantus Ansambla, institucije za promicanje hrvatske suvremene glazbe. Svestranost Danija Bošnjaka koja se ogleda u okretanju ranoj, ali i suvremenoj glazbi, odvela ga je i u područje jazz i latino glazbe.

Skladatelj, gitarist i lutnjist **Srđan Berdović** (Dubrovnik, 1973.), autor je koncertantne, filmske i kazališne glazbe koji posljednjih dvadesetak godina kontinuirano djeluje na međunarodnoj sceni (New York, Amsterdam, Tokio, Pariz, Mexico City, Zagreb). Godine 1995. odlazi na Mannes College of Music u New York, gdje nastavlja studij klasične gitare započet na Muzičkoj akademiji u Zagrebu te paralelno upisuje studij kompozicije. U sljedećih pet godina studirao je kompoziciju kod Davida Loeba, Roberta Cucksona i Lea Edwardsa te glazbenu teoriju kod Carla Schachtera I Poudie Bernstein. Od 1997. do 2006. godine predavao je klasičnu gitaru i teorijske predmete na Mannes College of Music. Osnivač, umjetnički voditelj i član brojnih hrvatskih i američkih ansambala (Ex Arte, Antiphonus, Edin Karamazov kvartet, Minstrel, Strings and Holes,

Six Hands Guitar Trio) ostvaruje opsežan koncertni i diskografski opus (Sony Classical JPN, Naxos, Vienna Modern Masters, Croatia Records, Aquarius Records, Menart). Kao autor filmske i kazališne glazbe uspješno je surađivao s renomiranim domaćim i inozemnim naručiteljima (Arte DE, BBC, PBS, HRT, Dubrovačke ljetne igre, GDK Gavella i dr.).

Elvis Stanić, skladatelj, aranžer, multiinstrumentalist (Rijeka, 1963.) nakon završetka klasične glazbene edukacije posvećuje se jazz, blues i rock gitari. U 70–ima i 80–ima sklada i vodi nekoliko rock i pop bandova, djeluje kao studijski glazbenik i glazbeni producent na mnogim vrhunskim pop projektima glavnih zvijezda hrvatske glazbene scene. Godine 1994. u Perugii osvaja nagradu Berklee College of Music Award for Outstanding Musicianship, a 1995. i nagradu za najtalentiranijeg novog studenta i stipendiju prestižnog američkog koledža iz Bostona gdje studira jazz kompoziciju i jazz gitaru. Diplomirao je i vizualne komunikacije na Filozofskom fakultetu u Rijeci. 1996. g. osniva jazz fusion skupinu Elvis Stanić Group koja postaje jednom od najboljih jazz skupina u Hrvatskoj. Zajedno snimaju četiri albuma s originalnim skladbama koje osvajaju gotovo sve nacionalne glazbene i diskografske nagrade. Samostalno je ili s Elvis Stanić Group nastupao na mnogim jazz festivalima u zemlji i inozemstvu, a dva puta je nastupio kao jedini hrvatski predstavnik na najvećem svjetskom jazz festivalu u Montreuxu. Od 2001. predaje jazz gitaru na seminaru Hrvatske glazbene mladeži u Grožnjanu. Organizator je i umjetnički direktor Liburnia Jazz Festivala i glazbeno–obrazovnog projekta Jazz Ex Tempore u Opatiji. Dobitnik je brojnih nagrada.

Alba Nacinovich diplomirala je s najvišim ocjenama jazz pjevanje na Konzervatoriju *Giuseppe Tartini* u Trstu u razredu prof. Klausa Gesinga. Studirala je i na Konzervatoriju u Portu u Portugalu. U više je navrata nagrađivana kao kompozitor, aranžer i izvođač u području jazza, zabavne, elektroničke i filmske glazbe (nagrada *Franco Russo* za mlade jazz glazbenike, Nagrada za glazbenu inovativnost na Festivalu Karlovačko RockOff 2015., 1. mjesto na Festivalu istrovenetskog narječja 2014., 2. mjesto na festivalu Voicingers 2013., 1. mjesto na festivalu Istria Nobilissima 2011.). Nastupala je po čitavoj Europi s interpretima poput Glauca Veniera i Scotta Kinseya (obojica nominirana za Grammy), Hadriana Ferauda, Janeka Gwizdale i Jure Pukla. Pohađala je radionice

vodećih jazz glazbenika te se pojavila na brojnim nosačima zvuka. Surađivala je s Cantus Ansamblom, s Talijanskom i Hrvatskom dramom te orkestrom Opere Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca u ulozi glumice i solo pjevačice. 2017. izabrana je da bude dijelom Euroradio Jazz Orchestre. Predavala je moderno i jazz pjevanje u nekoliko glazbenih škola u Italiji te radila kao glazbena urednica na Radio Rijeci do preseljenja u London 2016. godine.

Katarina Kutnar (Zagreb, 1995.) diplomirala je kod prof. Leonida Sorokowa na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. Sada je na usavršavanju na majstorskom studiju u kod profesora Friedemanna Eichorna na Hochschule *Franz Liszt* u Weimaru. Dobitnica je brojnih nagrada. U šest je navrata osvajala prve nagrade na regionalnim natjecanjima u kategoriji solo violine, a četiri puta je pobijedila na Hrvatskom državnom natjecanju, nagrađivana je na Međunarodnom natjecanju *Alfredo e Vanda Marcosig* u Italiji te na natjecanju Lions Grand Prix u Rijeci. Osvajala je nagrade i na Međunarodnom natjecanju *Etide i skale*, na natjecanju Hrvatske glazbene mladeži *Imagine festival* te na natjecanju Antene Zagreb *Reci glazbom stop nasilju*. Godine 2012. pobijedila je u finalu hrvatskog izbora mladih glazbenika za natjecanje Eurovizije i predstavljala Hrvatsku na Euroviziji u Beču. Na Međunarodnom natjecanju Bistrički zvukolik 2014. osvojila je 1. nagradu, a 2015. bila je apsolutni pobjednik. Taj dugački slijed nagrada okrunila je prvom nagradom na Hrvatskom natjecanju za mlade umjetnike *Boris Papandopulo*, Nagradom *Ivo Vuljević,* Nagradom *Stjepan Šulek* te 1. nagradom na 3. Međunarodnom natjecanju studenata podunavskih zemalja u Ulmu, sve u 2016. godini.

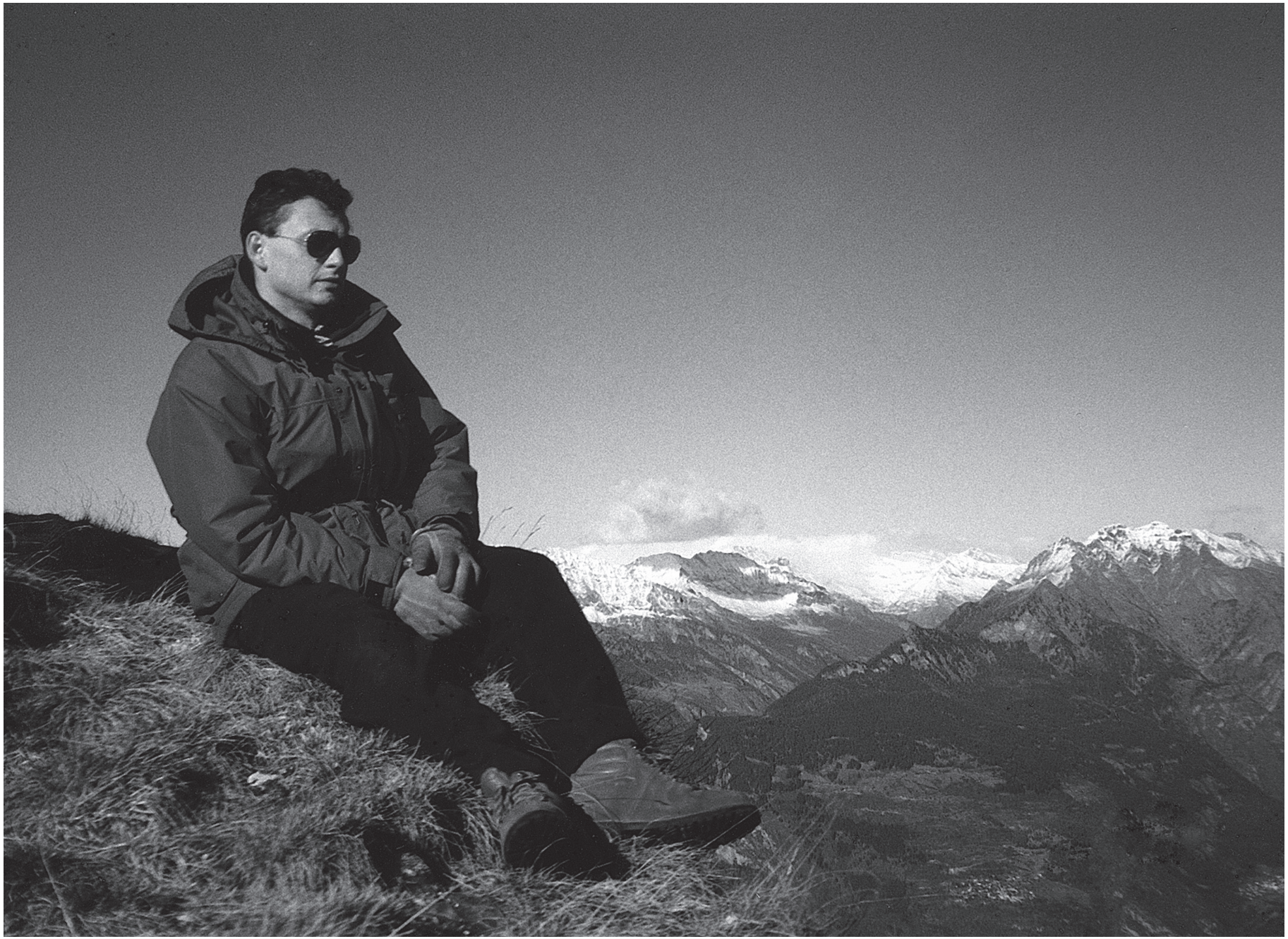
Katarina Krpan (Zagreb, 1972.) diplomirala je 1992. godine. Poslije diplome dva puta je magistrirala: najprije na Conservatoire de Musique u Lausannei, a potom i u Zagrebu. Proputovala je i zemljom i svijetom, od Sjeverne i Južne Amerike, Afrike, Australije..., a kroničari su svugdje isticali njezin istančan odnos za tonske boje i uporabu pedala, osjećaj za formu te sposobnost suptilne komunikacije s publikom. Njezin bogati tonski arhiv sadrži brojne studijske snimke te nekoliko kompaktnih ploča realiziranih za hrvatske i inozemne diskografske etikete. Osobito je izražen njezin umjetnički interes za glazbu 20. stoljeća, kojoj posvećuje veliku pozornost, posebno hrvatskoj glazbenoj tvorbi. Uvjerenje u nužnost

promicanja nacionalnoga glazbenog stvaralaštva prenosi i na studente, pa je s tom nakanom 2010. utemeljila HR PROJEKT koji okuplja učenike glazbenih škola i studente Muzičkih akademija različitih katedri sa ciljem rada na djelima hrvatskih autora. Projekt je zadobio značaj pokreta. Nije slučajno da je upravo za HR Projekt nagrađena Plaketom Grada Zagreba. Nagrade koje je dosad stekla afirmiraju vrijednost njezinih aktivnosti. To je Rektorova nagrada iz doba studija, Nagrada Hrvatskoga glazbenog zavoda (1992.), Nagrada *Ivo Vuljević* Hrvatske glazbene mladeži (1992.), Nagrada Kluba sveučilišnih nastavnika za najboljeg znanstvenog novaka (2001.), Nagrada *Mai Musical* Festivala Mai Musical (Tergnier, 2003.), Nagrada *Vatroslav Lisinski* Hrvatskog društva skladatelja (2013.), Nagrada *Milka Trnina* Hrvatskog društva glazbenih umjetnika (2013.) te Nagrada *Neven* Festivala sv. Marka (2014.). Redovna je profesorica i voditeljica Vijeća za poslijediplomske studije na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. Niz godina djeluje kao gost profesor na Akademiji Steinway u Veroni.

Violončelist **Andrej Petrač** (1962.) diplomirao je 1984. na ljubljanskoj *Akademiji za glasbo* u razredu prof. Otona Bajdea. Kao student osvojio je 1. nagradu na Jugoslavenskom natjecanju mladih glazbenih umjetnika u Zagrebu. Nakon diplome usavršavao se na Visokoj školi za glazbu u Stuttgartu kod Antonija Janigra, gdje je kasnije bio i njegov asistent. Od 1988. bio je profesor violončela na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, najprije kao docent, a potom kao izvanredni profesor. Istodobno je prvi violončelist orkestra Slovenske filharmonije u Ljubljani. Bio je i umjetnički voditelj *Komornega godalnega orkestra* Slovenske filharmonije. Za njim su brojni solistički koncerti, a djeluje također i kao komorni glazbenik (član je *Tria Orlando* od 1987., ansambla koji je 2015. obilježio 30. obljetnicu umjetničkog djelovanja). Andrej Petrač već duže vrijeme vodi i glazbene seminare u Italiji (Sorrento) i Sloveniji (Koper). Za svoje umjetničko djelovanje dobio je više nagrada *(Prešernovu nagradu* Univerze u Ljubljani, priznanje *Zlatna ptica* i nagradu *Prešernove založbe).*

Nešto više od 15 godina suvremena glazba u Hrvatskoj, ona hrvatskih skladatelja, ali i predstavnika međunarodne scene, uvelike živi kroz aktivnosti **Cantus Ansambla** koji je osnovan s ciljem istraživanja, otkrivanja i predstavljanja novih te dotad neistraženih sfera Nove glazbe.

Ubrzo nakon što je vodstvo Muzičkog biennala Zagreb, predvođeno Berislavom Šipušem, 2001. godine osnovalo Cantus Ansambl, taj je ansambl pronašao svoje mjesto te postao važan, ako ne i neizostavan, sudionik hrvatske scene suvremene glazbe. Oni su protagonisti nacionalnih festivala i različitih događanja u kulturi, a od 2006. su godine domaćini vlastitog koncertnog ciklusa. Godine 2008. bili su službeni ansambl ISCM–ovih Svjetskih dana nove glazbe u Vilniusu, nakon čega se povećao broj njihovih inozemnih gostovanja. O važnom položaju Cantus Ansambla unutar hrvatskog, ali i međunarodnog konteksta svjedoči oko 130 praizvedbi, više od 500 opusa koje su izveli te 40–ak nastupa u inozemstvu (u većini europskih zemalja te u Meksiku, Kanadi i Kini), kao i brojna glasovita solistička te dirigentska imena njihovih suradnika. Njeguju suradnju s nizom istaknutih ansambala za suvremenu glazbu, a sudjelovali su i u međunarodnim projektima uz potporu Kulturnog vijeća EU: Re:New Music te New Music: New Audiences. Jedna od najvažnijih značajki djelovanja ovog ansambla su i gostujuće izvedbe na vodećim festivalima suvremene glazbe pa su za svoje nedavno trostruko diskografsko izdanje odabrali upravo snimke »uživo« izvedbi zabilježenih u Hrvatskoj i na međunarodnim podijima, usmjeravajući tako pozornost na važnost trenutka u procesu stvaranja suvremenog glazbenog djela.

Berislav Šipuš, planinarenje kao inspirativni hobi.

Nakladnici:
Hrvatsko društvo skladatelja
Cantus d.o.o.

Za nakladnike:
Antun Tomislav Šaban
Mirjana Matić

Urednica:
Erika Krpan

Likovna i grafička oprema:
Luka Gusić

Tisak
Studio Flyer, Zagreb

Zagreb, 2018.

Koncert je ostvaren uz potporu Ministarstva kulture i Gradskog ureda za kulturu Grada Zagreba.